

Huijarisyndrooma

Olen huijannut teitä kaikkia. En ole sitä mitä luulette.

En osaa niin paljon kuin pitäisi. Ihmisen fysiologia on vaikeaa. En osaa ulkoa hyytymiskaskadia. En muista farmakokinetiikasta tai –dynamiikasta tarpeeksi. Joudun itse asiassa useimmiten tarkastamaan kirjasta, miten päin edes termit menevät. Tai ainakin haluaisin tarkastaa, en kyllä ehdi lukea tarpeeksi, oikeastaan ikinä. Kaikki muut varmasti lukevat illat kotona.

Kaikki muut myös tekevät tutkimusta. Minunkin pitäisi tehdä tutkimusta – olisi oikeastaan jo pitänyt. Eikä minulla ole edes aihetta. Vaikka eihän se haittaa, kun en osaa tehdä tutkimusta. Sekin on niin noloa, kaikilla muilla on jo vähintään väitöskirja.

En ymmärrä, miten olen oikeastaan päässyt edes tähän asti. Miten olen voinut päästä kaikista tenteistä läpi, kun en pääsisi enää edes lääkikseen? Ehkä kohdalleni vain sattui helpompia versioita tai sitten olen päässyt epähuomiossa läpi. Kaikki työpaikkanikin ovat ilmeisesti vain olleet niin helppoja, että olen selvinnyt sattumalta. Tässä minä sitten räpiköin töissä, päivästä toiseen jollakin ihmeen onnella! Huijaan kaikkia joka päivä ja nyt kaikki kuvittelevat, että osaan. Minä päivänä tahansa joku huomaa sen, etten oikeasti osaa mitään. Ehkä jo aivan pian jään kiinni.

Minulla on huijarisyndrooma.

Huijarisyndrooma on psykologinen ilmiö, jossa henkilö ei kykene sisäistämään saavutuksiaan ulkoisista todisteista huolimatta, vaan hän uskoo

saavutustensa olevan vain onnekasta sattumaa. Tämä ”huijari” myös ajattelee vain harhauttaneensa muut uskomaan olevansa parempi kuin todellisuudessa on. Vaikka ilmiö on tunnistettu etenkin lahjakkaiden naisten keskuudessa, Helsingin Sanomissa julkaistussa artikkelissa (HS 18.9.2014) mainitaan, että kaksi viidestä menestyneestä ihmisestä potee huijarisyndroomaa. Erään psykologin mukaan jopa 70 prosenttia ihmisistä jossakin vaiheessa elämäänsä.

Huijarisyndroomassa on psykologien mukaan kyse todellisen minän ja koetun minän välisestä ristiriidasta. Esimerkiksi reilusti laihduttaneet, entiset lihavat ihmiset tai äkillisesti rikastuneet köyhät ajattelevat usein, etteivät he oikeasti ole sellaisia, mitä heistä on tullut, vaan ”paljastuvat” hetkenä minä hyvänsä lihaviksi tai köyhiksi. Heidän mielensä ei pysy

mukana muutoksessa, vaan pyrkii ajattelemaan sen entisen minän olevan jotenkin ”todellisempi”, joka pian paljastuu alta. Tämän ajattelumallin tai ajatusvääristymän juuret ovat psykologin mukaan usein lapsuudessa: perheessä, jolta ei ole saanut kannustusta tai arvostusta, koulukiusaamisessa tai suorituskeskeisessä persoonassa. Kahta ensimmäistä en tunnista itsessäni, mutta ehkä useampi anestesialääkäri tunnistaa suorittajakeskeisen minän. Minä ainakin.

Mutta ei tämä minua pelasta. Tämä koskee niitä oikeasti lahjakkaita. Eihän minulla mitään syndroomaa ole. Minä en ihan oikeasti osaa. Ja ihan pian, ehkä jo huomenna, paljastun. ■

**Ehkä jo
aivan pian
jään kiinni**